

Gra w ‘Kółko i krzyżyk’

Dokumentacja

Albert Winiarski

„Aplikacja z grą w kółko i krzyżyk w terminalu, dla dwóch osób.”

Fortran | Semestr letni | 2024

Informatyka Stosowana - 2 rok

❖ Wstęp

- W celu wykonania zadania polegającego na stworzeniu krótkiego projektu, postanowiłem napisać program, który umożliwi grę w kółko i krzyżyk w terminalu.
- Docelowo gra miała pozwalać na grę dla dwóch osób, dzięki technice zwanej „hot seat”, gdzie jeden użytkownik gra na zmianę z drugim.

❖ Generalny opis działania gry

- Gra „**Kółko i Krzyżyk**” (Tic-Tac-Toe) to prosta gra dwuosobowa, w której gracze na przemian stawiają swoje znaki (X lub O) na planszy 3x3.
- Celem gry jest ustawienie trzech swoich znaków w linii poziomej, pionowej lub ukośnej. Wtedy rozgrywka się kończy.
- Cały program został napisany w języku Fortran i jest przeznaczony do uruchamiania w terminalu. Tam przebiega cała rozgrywka.

❖ Wymagania systemowe

- Komputer z zainstalowanym kompilatorem Fortran (np. GNU Fortran - gfortran)
- System operacyjny: Linux, macOS lub Windows.

❖ Struktura kodu

- Kod programu składa się z następujących sekcji:
 - Deklaracje zmiennych
 - Inicjalizacja planszy
 - Główna pętla gry
 - Podprogramy i funkcje:
 - **initialize_board**: Inicjalizuje planszę pustymi polami
 - **print_board**: Wyświetla aktualny stan planszy
 - **check_winner**: Sprawdza, czy dany gracz wygrał
 - **menu**: Wyświetla menu główne
 - **get_move**: Pobiera ruch gracza
 - **save_result**: Zapisuje wynik gry do pliku

- ☐ **instructions:** Wyświetla instrukcje gry

❖ Implementacja:

➤ Deklaracje zmiennych:

- Program deklaruje główne zmienne, takie jak:
 - ☐ **board** (plansza gry),
 - ☐ **row, col** (wprowadzone przez użytkownika rząd i kolumna),
 - ☐ **turn** (licznik tur),
 - ☐ **game_over** (flaga końca gry),
 - ☐ **valid_move** (flaga poprawności ruchu) oraz
 - ☐ **player** (aktualny gracz).

➤ Inicjalizacja planszy

- Podprogram **initialize_board** ustawia wszystkie pola planszy na puste (' '):

➤ Główna pętla gry

- Pętla DO WHILE kontroluje przebieg gry:
 - ☐ Gracz wprowadza rząd i kolumnę
 - ☐ Program sprawdza poprawność ruchu
 - ☐ Aktualizuje planszę
 - ☐ Sprawdza warunki wygranej lub remisu
 - ☐ Zmienia gracza po każdym poprawnym ruchu

❖ Poszczególne funkcje i podprogramy

➤ **initialize_board:**

- SUBROUTINE initialize_board(b)
- CHARACTER(1), INTENT(OUT) :: b(3,3)
- INTEGER :: i
- DO i = 1, 3
- b(i, 1) = ' '
- b(i, 2) = ' '
- b(i, 3) = ' '
- END DO
- END SUBROUTINE initialize_board

➤ **print_board** - wyświetla aktualny stan planszy:

- SUBROUTINE print_board(b)
- CHARACTER(1), INTENT(IN) :: b(3,3)
- INTEGER :: i
- PRINT *, ' 1 2 3'
- DO i = 1, 3
- WRITE(*,'(I1,2X,A,1X,A,1X,A)') i, b(i,1), b(i,2), b(i,3)
- END DO
- END SUBROUTINE print_board

➤ **check_winner** – funkcja sprawdza, czy dany gracz wygrał:

- FUNCTION check_winner(b, p) RESULT(win)
- CHARACTER(1), INTENT(IN) :: b(3,3)
- CHARACTER(1), INTENT(IN) :: p
- LOGICAL :: win
- INTEGER :: i
- win = .FALSE.
-
- DO i = 1, 3
- IF (ALL(b(i,:) == p) .OR. ALL(b(:,i) == p)) THEN
- win = .TRUE.
- RETURN
- END IF
- END DO
-
- IF (b(1,1) == p .AND. b(2,2) == p .AND. b(3,3) == p) THEN
- win = .TRUE.
- ELSE IF (b(1,3) == p .AND. b(2,2) == p .AND. b(3,1) == p) THEN
- win = .TRUE.
- END IF
- END FUNCTION check_winner

➤ **menu** – podprogram wyświetla menu główne:

- SUBROUTINE menu(choice)
- INTEGER, INTENT(OUT) :: choice
- INTEGER :: choice_local
- PRINT *, 'Witaj w grze Kółko i Krzyżyk!'
- PRINT *, '1. Nowa gra'
- PRINT *, '2. Instrukcje'
- PRINT *, 'Wybierz opcję (1-2):'
- READ *, choice_local
- choice = choice_local
- END SUBROUTINE menu

➤ **get_move** – podprogram pobiera ruch gracza:

- SUBROUTINE get_move(row, col, b)
- INTEGER, INTENT(OUT) :: row, col
- CHARACTER(1), INTENT(IN) :: b(3,3)
- LOGICAL :: valid
- valid = .FALSE.
- DO WHILE (.NOT. valid)
- PRINT *, 'Podaj rząd i kolumnę (1-3):'
- READ *, row, col
- IF (row >= 1 .AND. row <= 3 .AND. col >= 1 .AND. col <= 3)
- THEN
- IF (b(row, col) == ' ') THEN
- valid = .TRUE.
- ELSE
- PRINT *, 'To pole jest już zajęte, spróbuj ponownie.'
- END IF
- ELSE
- PRINT *, 'Nieprawidłowe dane, spróbuj ponownie.'
- END IF
- END DO
- END SUBROUTINE get_move

➤ **save_result** – podprogram zapisuje wynik gry do pliku:

- SUBROUTINE save_result(winner)
- CHARACTER(1), INTENT(IN) :: winner
- CHARACTER(LEN=20) :: filename
- INTEGER :: unit, iostat
- filename = 'wyniki_gry.txt'
- OPEN(NEWUNIT=unit, FILE=filename, STATUS='UNKNOWN', ACTION='WRITE', IOSTAT=iostat)
- IF (iostat /= 0) THEN
- PRINT *, 'Nie można otworzyć pliku wyników.'
- RETURN
- END IF
- IF (winner == ' ') THEN
- WRITE(unit, *) 'Gra zakończona remisem.'
- ELSE
- WRITE(unit, *) 'Gracz ', winner, ' wygrał grę.'
- END IF
- CLOSE(unit)
- END SUBROUTINE save_result

➤ **instructions** – podprogram wyświetla instrukcje gry:

- SUBROUTINE instructions()
- PRINT *, 'Instrukcje gry Kółko i Krzyżyk:'
- PRINT *, '1. Gra odbywa się na planszy 3x3.'
- PRINT *, '2. Gracze na przemian stawiają swoje znaki (X lub O).'
- PRINT *, '3. Celem jest ustawienie trzech swoich znaków w linii poziomej, pionowej lub ukośnej.'
- PRINT *, '4. Gracz, który pierwszy ustawi trzy znaki w linii, wygrywa.'
- PRINT *, '5. Jeśli wszystkie pola są wypełnione i żaden z graczy nie ustawi trzech znaków w linii, gra kończy się remisem.'
- END SUBROUTINE instructions

❖ Przykłady uruchomienia

- Po uruchomieniu programu, użytkownik wybiera, czy chce rozpocząć nową grę, czy zobaczyć instrukcję.
- Jeżeli wybierze opcję nowej gry, to zobaczy planszę 3x3 z numerami kolumn i rzędów. Gracze na przemian wprowadzają swoje ruchy, podając rząd i kolumnę.
- Przykład rozpoczęcia rozgrywki:

```
Witaj w grze Kółko i Krzyżyk!  
1. Nowa gra  
2. Instrukcje  
Wybierz opcję (1-2):  
1  
    1 2 3  
1  
2  
3  
    Podaj rząd i kolumnę (1-3):  
2 2  
    1 2 3  
1  
2    X  
3
```

❖ Podsumowanie:

- Program jest prostą implementacją gry “ Kółko i Krzyżyk” w języku Fortran.
- Program ma spory potencjał do rozszerzenia o nowe dodatkowe funkcje w przyszłości.